

เทศน์อบรมพระและฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อปลายวันที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

วันเกิดวันตาย

ท่านอุทัยก็มานี่ ท่านอุทัยอยู่วัดภูวี่ เป็นสมภารอยู่วัดภูวี่ แต่ก่อนมีพระอยู่สองสามองค์ เพราะที่โคจรบิณฑบาตไม่มี มีบ้านสองสามหลังคาเรือน ท่านไปอยู่นั้นเป็นเวลานาน ทีแรกก็ท่านอาจารย์ฝันมาพักที่นั่นก่อน ใครก็ตามที่อยู่ไม่ได้ ท่านไม่ใช่พระตาย พระเป็นอยู่นี้มันต้องหิวข้าวเข้าใจเธอ ไปบิณฑบาตอยู่นั้นนะ เราก็ทราบมานานพยายามที่จะไปดู จนได้โอกาสแล้วไป ไปดูจริง ๆ ลงรถแล้วเที่ยวหมดเลย แลวนั้น ๆ เที่ยวดูหมด เป็นที่พอใจทุกอย่าง เรียกว่าชั้นเอกใน รุกขมูล คือในป่าในเขาเป็นชั้นเอก

พอออกมาเราก็ได้พูดกับท่านอุทัยนี้ละ บอกว่า เอ้า ตั้งแต่นี้ต่อไป ท่านอุทัยจะรับพระสักเท่าไร เอา รับนะ ถ้าพระตั้งใจปฏิบัติดีปฏิบัติชอบแล้ว เอา มาเท่าไรรับ ผมจะรับเลี้ยง คือมาเท่าไรมา ท่านจะมาเท่าไรเราก็รับเลี้ยง มือเขียนต้องมือลบ จะว่ามากเกินไปเราไม่ว่า ถ้าหากว่าสู้ไม่ไหวผมจะบอก เราก็ยังรออยู่เปลาะที่ว่าเราจะสู้ไม่ไหว ก็จะมาบอกมา มันก็สู้ไหวกันอยู่ตลอดตั้งแต่นั้นมาเป็นเวลา ๒๐ กว่าปี ให้ท่านรับพระมาอยู่ที่นี้บำเพ็ญสมณธรรมตามอัชฌาสัย เป็นเวลา ๒๐ กว่าปีแล้ว เราส่งอาหารตลอดปลายเดือน ๆ ส่งเป็นประจำ ๆ ให้พอกับพระมีจำนวนเท่าไร ๆ และเพื่อไว้ ๆ

หากว่ามีพระอยู่แถวใกล้ ๆ เคียง ที่พระท่านตั้งใจปฏิบัติธรรม ขาดเงินอะไรก็ให้ท่านมาติดต่อกันไปเอง เพราะเราจะส่งเสียซิกแซ็กชอกแซกไม่ได้ เราส่งจุดเดียว ตั้งแต่บัดนั้นมาละ ท่านอุทัยท่านก็ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตลอดมา พอตกเย็นก็ฟังเทศ เทศก็มีครูมีอาจารย์หลายองค์ ๆ มาตั้งเทศพระก็มานั่งฟังเทศและภาวนาในนั้นเสร็จ จบจากนั้นแล้วจะเลิกไปปฏิบัติก็ได้หรือนั่งภาวนาต่อก็ได้ เรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้

สถานที่นี้เป็นสถานที่เหมาะสมมาก เราจึงใช้ความเด็ด เด็ดเพื่ออรรถเพื่อธรรม ไม่ใช่เด็ดเพื่ออะไรนะ เราช่วยก็บอก เอา ๆ มา พระมาเท่าไรมา พระตั้งใจปฏิบัติดีปฏิบัติชอบแล้วให้มา ผมจะรับเลี้ยงเต็มความสามารถของผม หากว่าสู้ไม่ได้ผมจะบอกบอกนั้นนะ ก็เสียบมาจนกระทั่งบัดนี้ ไม่ทราบว่าจะสู้ได้หรือไม่ได้ สู้กันเรื่อยมาอย่างนี้แหละ ส่วนพระปฏิบัติโกโรโกโสบอกให้โล่งภูเขาให้หมด อย่าให้หนักภูเขาถูกนี้ เสียศักดิ์ศรีภูเขาทั้งลูก บอกอย่างนั้นจริง ๆ แล้วคนที่จะมาโกโรโกโสเที่ยวในวัดนี้ไม่ได้ เราเป็นคนสั่งท่านอุทัยเสียเอง ท่านอุทัยก็ปฏิบัติตามเราเลย เพราะฉะนั้นวัดนี้จึงไม่มีใครที่

จะไปอยู่โกโรโกโสชั่วเหี้ย ๆ อย่างนั้น

ไม่เหมือนวัดอื่นนะ เช่นมาจากกรุงเทพฯหรือใครมาจากที่ไหน มาเยี่ยมชั่วคราว ตามที่เขาเคยมาชั่วระยะนั้นเป็นธรรมดา แต่ที่จะไปตั้งรากฐานให้เกิดความยุ่งเหยิงวุ่นวายในที่นั้นไม่ได้ เราตัดขาดเลย เพราะฉะนั้นสถานที่นั้นจึงไม่มีใครไปยุ่ง ท่านบำเพ็ญสมณธรรมเป็นอย่างดีมาตลอด สถานที่นี้เป็นสถานที่ที่ทรงมรรคทรงผลสำหรับผู้ตั้งใจ อรรถธรรมจริง ๆ แล้วมรรคผลนิพพานจะอยู่ชั่วเอี่ยม ๆ ในสถานที่เช่นนั้น เราจึงส่งเสริม เราส่งเสริมผู้ดี พระดี คนดี เราส่งเสริมทั้งนั้นละ นี้เราก็พูดตามความจริง ตะกี้เห็นท่านอุทัยมานี้ มาสัมผัสก็เลยพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง ว่าท่านอุทัยท่านตั้งใจปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ พระเณรอยู่กับท่านเวลานี้เท่าไรเราไม่ถามแหละ เพราะเราบอกเอามาเท่าไรมามันครบไปหมดแล้ว ท่านจะมีเท่าไร ๆ เป็นแต่เพียงว่าถ้าถามก็จำนวนเท่าไรเราจะเพิ่ม ถ้าหากว่ามากขึ้นเราจะเพิ่ม อาหารการขบฉันนี้เพิ่มตลอด ๆ

นี่ก็เห็นธรรมดา ๆ เราก็ส่งไปธรรมดา นี่ละเราจวนตายเท่าไรยังเป็นห่วงพระลูกพระหลานเรานะ ขอให้ตั้งอกตั้งใจบรรดาพระลูกพระหลานทั้งหลาย เวลานี้ศาสนานี้ยื่นเข้ามา ๆ เป็นเกาะเป็นดอน พูดให้มันเต็มยศเสีย ภาษาธรรมไม่เหมือนภาษาโลกที่จะอ้อมแอ้ม ๆ หลีกนั่นหลีกนี้ ภาษาธรรมต้องตรงไปตรงมา เวลานี้ศาสนานี้หย่นเข้ามา ๆ จะมาอยู่ในวงปฏิบัตินะ วงนอกนั้นเลอะเทอะ พูดให้ตรงตามศัพท์ตามแสงเลย เลอะเทอะไม่มีน้ำยา เราไม่ได้ตำหนิใคร เห็นด้วยตาฟังด้วยหูของเรา ดูตำรับตำรามาแล้วด้วยกันคัดค้านกันได้ยังไง เราผู้ที่ว่าอย่างนี้เราก็เรียนมาแล้วตามตำรับตำรา ท่านปฏิบัติกันยังไงพระสงฆ์ที่เป็นผู้มีศีลาจารวัตรที่น่ากราบไหว้บูชาเป็นยังไง และผู้ที่เลอะเทอะเป็นยังไง มันก็เห็นทั้งสอง

เมื่อดูไป ๆ มันก็มีตั้งแต่พระเลอะเทอะ ๆ วัดทั้งวัดมันกลายเป็นส้วมเป็นถ่านไปแล้วโดยไม่รู้ตัว ไปสร้างวัดที่ไหนไปสร้างส้วมสร้างถ่านที่นั่น สิ่งที่อยู่ในวัดนั้นมีแต่ความหรรษาฟูฟ่า เป็นเรื่องโลกเรื่องสงสารเรื่องกิเลสตัณหาเต็มไปหมด นี่ละเรียกว่าเป็นส้วมเป็นถ่าน ที่นี้พระที่อยู่ในวัดนั้นก็กลายเป็นมูตรเป็นคูถ ปฏิบัติตัวเหลวแหลกแหวกแนวไม่สนใจกับศีลกับธรรมอะไรเลย สุดท้ายวัดนั้นเรียกว่าส้วมว่าถ่านไม่ผิด พระเณรเรียกว่ามูตรว่าคูถก็ไม่ผิด ถ้าใครปฏิบัติตัวเป็นอย่างนั้น วัดใดทำให้เป็นอย่างนั้นแล้ว เป็นอันว่าขัดต่อหลักธรรมวินัยอย่างมากทีเดียว จะว่าเรียกว่าส้วมว่าถ่านไปเลยก็ได้ ไม่ต้องเรียกว่าพระ ไม่ต้องเรียกว่าวัด

วัดของพระพุทธเจ้าเป็นยังไง วัดของพระพุทธเจ้า รุกขมุลเสนาสน์ นิสฺสาย

ปพพชชา ตตถ เต ยาวซีว อุตสาโห กรณียโธ บรรพชาอุปสมบทแล้วให้ท่านทั้งหลาย ไปอยู่ตามรุกขมูล รมไม้ ในป่า ในเขา ตามถ้ำ เงื่อมผา ป่าช้า ป่ารกชัฏ ที่แจ้งลอมฟาง อันเป็นสถานที่สะดวกสบายในการบำเพ็ญสมณธรรม และให้ท่านทั้งหลายอุตสาห้อยู่ และปฏิบัติธรรมในสถานที่เช่นนั้นตลอดชีวิตเถิด นั้น นี้พระโอวาทพระพุทธเจ้า ประทานให้ตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ พระองค์ใดบวชไม่มีพระโอวาทข้อนี้ ไม่ได้รับพระโอวาทข้อนี้เรียกว่าพระปลอมไม่สมบูรณ์แบบ พระทุกองค์ต้องได้รับโอวาท จากอุปัชฌาย์ในข้อนี้เสมอเหมือนกันหมดเลย

นี่ละวัดที่ทรงมรรคทรงผล ท่านไล่เข้าไปอยู่ในป่าในเขา ไม่ได้ไล่เข้าไปหา กระดุกหมู กระดุกวัว เนื้อวัว เนื้อหมู เนื้อหมา ชุม ๆ อะไรรนะ ท่านไล่เข้าไปในป่าในเขา เอา อยู่ไป จะอดอยากขาดแคลนให้อดอยากเถอะ ตถาคตผ่านความอดอยากมาแล้ว ถึงขั้นสลบไสล ทรงอดพระกระยาหารถึง ๔๙ วัน ฟังซิ มีไหมประเทศไทยของเราที่อดอาหารถึง ๔๙ วัน เหมือนศาสดาของเรา พระพุทธเจ้าของเราที่ทรงทรمانนั้น ทรงอดพระกระยาหารถึง ๔๙ วัน ไม่นั่นไม่เสวยเลย การไม่เสวยอดอาหารไปตลอด ท่านถือเอาการอดอาหารนั้นเป็นการดำเนินเพื่อมรรคผลนิพพาน แต่มันผิดทางไป พระองค์ก็พลิกจากอดอาหาร ๔๙ วันนั้นเข้ามาเสวยพระกระยาหารละที่นี้

นั่นละวันเพ็ญเดือนหก พระสรีระทุกสัต์ทุกส่วนเบาบาง ทุกแห่งทุกมุมเบาบาง พิจารณาภาวนาก็ถูกทางด้วย ทรงเจริญอานาปานสติ ลมหายใจเข้าออกในคืนวันนั้น และตอนเช้านั้นนางสุชาดาเอาข้าวมธุปายาสมาถวาย ๔๙ ขึ้นพอดี พระองค์ก็เสวยหมด ๔๙ ขึ้น พอเสวยแล้วก็ตั้งสัจจอธิษฐานว่า ต้นโพธิ์ต้นนี้ร่วมโพธิ์ร่วมนี้จะเป็นที่ตรัสรู้ของเราหนึ่ง จะเป็นป่าช้าสำหรับความตายของเราหนึ่ง ตั้งแต่บัดนี้วันนี้เราจะนั่งอยู่ที่นี้ภาวนา ถ้าหากว่าได้ตรัสรู้ก็ตรัสรู้ในร่วมโพธิ์ร่วมนี้ ถ้าไม่ได้ตรัสรู้ร่วมโพธิ์ร่วมนี้ก็เป็นป่าช้าของเรา ตัดสินพระทัยในคืนวันนั้น ทรงเจริญอานาปานสติ ซึ่งถูกต้องกับทางเดินของธรรมแล้ว

พอเจริญแล้วปลุกยามธรรมก็จำขึ้นมา บรรลุ ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ระลึกชาติย้อนหลังได้ตลอดทั่วถึงในชาติของพระองค์ เกิดมาในภพใดชาติใด เสวยอะไร ๆ ต่ออะไรบ้างเรื่อยมา นี่เรียกว่า ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ระลึกชาติถอยหลังได้หมด พอมีชฌิมยามก็ทรงบรรลุธรรม จุตูปปาตญาณ ทรงพิจารณารู้ความเกิดความดับของสัตว์ทั้งหลาย ก็เป็นเหมือนกับพระองค์ พระองค์ระลึกชาติพระองค์ได้เท่าไร ๆ สัตว์ทั้งหลายที่เกิดที่ตายก็แบบเดียวกัน พระองค์ก็ โอ้ นี่เรื่องสัตว์ที่เกิดที่ตายยิ่งมากกว่าเราอีก

เป็นไหน ๆ เราเพียงคนเดียวเท่านั้นภพชาติของเราก็นับไม่ได้แล้ว ยิ่งสัตว์แต่ละรายละตัว ๆ นี่มีจำนวนมากขนาดไหน เป็นแบบเดียวกันหมดนับไม่ได้เลย

พระองค์จึงทรงประมวลถึงสองเหตุนี้ละ การเกิดของเรากี่ดี การเกิดของสัตว์ก็ดี เป็นมาจากอะไร เป็นสาเหตุให้เกิดให้ตายอยู่ตลอดเวลา นี่นะ เป็นเพราะเหตุไร จึงย้อนเข้ามาพิจารณาปัจจัยการ เรียกว่า ปฏิจสุมุบาท พิจารณา อวิชชาปัจจัย สงขาราย่นเข้าไป ๆ ถึงอวิชชา โอ้ เป็นสาเหตุจากอวิชชาที่พาให้สัตว์ทั้งหลายเกิดตาย ๆ อยู่ไม่หยุดไม่ถอย ทรงพิจารณาแล้วถอนอวิชชาพรัดขึ้นมา อวิชชาขาดสะบั้นลงไปในปัจจุบันยาม เป็นยามที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ในขณะที่เดียวกันกับอวิชชาถูกถอนพรัดขึ้นมา จากพระทัย ภพชาติขาดสะบั้นไปตาม ๆ กันหมด ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา นี้เรียกว่าปัจจุบันยาม ทรงตรัสรู้ธรรมขึ้นมาในพระทัย เป็นศาสดาองค์เอกเต็มพระองค์ นั่นละพระพุทธเจ้า ตรัสรู้

ความลำบากลำบากก็ลำบากลำบากดังที่เห็นมานี้ อดอยากขาดแคลนพระพุทธเจ้าทรงพาดำเนินมาก่อนแล้ว แต่พระองค์ทรงดำเนินผิดทาง เราอดอาหารเราอดเพื่อเป็นอุกกรรมหนุนาการภาวนาของเราต่างหาก เราไม่ได้เพื่อบรรลุธรรมด้วยการอดอาหาร จึงผิดกันกับพระพุทธเจ้าทรงอดพระกระยาหารเพื่อตรัสรู้ธรรม ผิดกันตรงนี้ เราอดอาหารนี้อดเพื่อเป็นอุกกรรมเครื่องหนุนาการภาวนาของเราเพื่อตรัสรู้ แต่เราจะบรรลุธรรมหรือตรัสรู้ธรรมด้วยการภาวนา ไม่ได้ตรัสรู้ธรรมด้วยการอดอาหาร ไม่เหมือนพระพุทธเจ้า จึงผิดพลาดไปสำหรับพระพุทธเจ้า

สำหรับเราดำเนินนี้ไม่ผิด ถูกต้องไปแล้ว พระองค์ทรงเป็นครูสอนให้รู้เรื่องรู้ราว ทั้งฝ่ายผิดคืออดพระกระยาหาร ๔๙ วัน ฝ่ายถูกทรงบำเพ็ญอานาปานสติ เราก็นำเอา นั้นมาเป็นหลักผ่อนผันสั้นยาว ในการอยู่การกินการชบการฉัน เพื่อกำหนดบำเพ็ญสมณธรรมได้รับความสะดวกสบาย แล้วก็บรรลุธรรมได้เช่นเดียวกับครั้งพุทธกาลนั้นแล ธรรมพระพุทธเจ้าเป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน อกาลิโก หาเวล่ำเวลาที่ไหน มาทำลายการบำเพ็ญความดีนี้ไม่ได้ ไม่ว่าจะการบำเพ็ญความดีความชั่ว ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีได้ดี เป็น อกาลิโก ตลอดเวลา

เราก็นำบำเพ็ญความดีอยู่ตลอดเวลา พระพุทธเจ้าก็อยู่กับธรรมที่ท่านทรงสอนไว้ ให้ยึดให้ดี ดังที่ท่านสอนพระอานนทว่า ดูก่อนอานนท ธรรมและพระวินัยนั้นแลจะเป็นศาสดาของเธอทั้งหลายแทนเราตถาคต เมื่อเราผ่านไปแล้วหรือล่วงลับไปแล้ว นั้นเพราะฉะนั้นเรื่องธรรมก็ดี เรื่องวินัยก็ดี จึงเป็นองค์ศาสดาประจำพระเราผู้บวชมาใน

พุทธศาสนา ให้ถือหลักกรรมหลักวินัยเป็นกฎเป็นเกณฑ์ เป็นหลักจิตหลักใจ ความเคลื่อนไหวไปมาอย่าให้พรากจากกรรมจากวินัยนี้ไป ถ้าพรากจากกรรมจากวินัยนี้แล้ว เรียกว่าพรากจากศัสตรา จะลงเหวลงบ่อไปโดยไม่รู้สีกตัว มรรคผลนิพพานไม่มีหวัง แหละ

เราต่างองค์ต่างตั้งใจประพฤติปฏิบัติตามพระโอวาทของพระพุทธเจ้านี้ เท่ากับตามเสด็จพระพุทธเจ้าตลอดเวลา ด้วยความเคลื่อนไหวให้เป็นไปตามหลักกรรมวินัยที่ถูกต้องดีงาม ขอให้พระลูกพระหลานทั้งหลาย เคารพพระธรรมและพระวินัย นี่คือศัสตรา ไปที่ไหนให้มีศัสตรา คือหลักกรรมวินัยที่ปฏิบัติเคร่งครัดติดตัวนี้ จะเท่ากับเราตามเสด็จพระพุทธเจ้าทุกฝีก้าวนั้นแล ถ้าได้ห่างเหินจากกรรมจากวินัยแล้วไม่มีทางศัสตราองค์เอกสอนลงที่จุดนี้ ไม่ได้สอนดินฟ้าอากาศว่าเป็นมรรคผลนิพพาน สอนอยู่ การประพฤติปฏิบัติตามพระโอวาท คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้านี้โดยถ่ายเดียวเท่านั้น

เมื่อสอนตามนี้แล้ว พระวินัยคือรั้วกันไว้สองฟากทาง อย่าข้ามอย่าเกินออกไป จะตกเหวตกบ่อลงนรกอเวจี ทั้งสองฟากเป็นพระวินัย เรียกว่ารั้วกันเพื่อความปลอดภัย ใครข้ามเกินรั้วกันคือพระวินัยนี้ไป ตกเหวตกบ่อตกนรกอเวจี มรรคผลนิพพานไม่มีหวัง ส่วนธรรมก็ให้ดำเนิน สติธรรม คือภาวนานั้นแหละเรียกว่าธรรม สติธรรม ปัญญา ธรรม วิริยธรรม ชันติธรรม ให้นำมาใช้ในตัวเอง เราภาวนาในธรรมบทใด ๆ ก็ให้มีสติติดแนบอยู่กับธรรมบทนั้น เช่นเราเจริญภาวนาพุทโธ ๆ ก็ให้มีสติติดแนบอยู่กับคำว่าพุทโธ ๆ นี้เรียกว่าเดินตามธรรมของพระพุทธเจ้าที่ถูกต้องดีงาม แล้วจิตจะมีความสงบเย็นขึ้นไป ๆ โดยลำดับลำดับ

การปฏิบัติ นักบวชเฉพาะอย่างยิ่ง นักปฏิบัติกรรมฐานเรา อาจจะขาดครูขาดอาจารย์ก็ได้ หรืออาจจะเป็นความไม่คอยใฝ่ใจเหลวไหลไปอย่างนั้นก็ได้ เรื่องมรรคเรื่องผลที่ควรแก่ผู้ปฏิบัติจะได้อยู่ แต่ผู้ปฏิบัติไม่เดินตามแนวแนวทางที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้จึงผิดพลาดไป ๆ บวชมาเลยทรงตั้งแต่ข้าวแต่น้ำ แต่กล้วยหอมกล้วยไข่ ไปเสียไม่ได้ทรงมรรคทรงผล ถ้าปฏิบัติตามหลักกรรมวินัยนี้จะทรงมรรคทรงผลขึ้นไป ตั้งแต่สมถธรรมคือความสงบใจ ถึงสมาธิธรรมความแน่วหนามั่นคงของใจ จากนั้นก็เป็นวิปัสสนาธรรม ได้แก่ความพินิจพิจารณาธาตุชั้นๆทุกอย่างที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้แล้วว่า เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง นี้แหละเป็นภูเขากุเราที่หนาแน่นมากที่สุด

โลกทั้งหลายภูเขาก็ลูกเขาข้ามไปได้สบาย ๆ แต่ภูเขากุเราข้ามไม่ได้นะ ติด ทั้ง

หญิงทั้งชายสัตว์โลกติดภูกาญเราทั้งนั้น ท่านจึงมอบอาวรณ์ให้ฟาดฟันหันแหลกภูกาญเรา นี้ ด้วยการพิจารณา เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ให้พิจารณา เวลายังไม่กว้างขวาง ก็ให้เอากรรมฐานทั้งห้านี้ จะเป็นบทใดก็ตามที่ถูกต้องกับจริตนิสัยของตนมาเป็นคำบริกรรม แล้วมีสติติดอยู่เช่น เกสา ๆ ก็ให้มีสติติด โลมา ๆ มีสติติดอยู่เหมือนกันจนกระทั่ง ตโจ ให้มีสติติด จนกระทั่งจิตมีความสงบแล้ว กรรมฐานทั้งห้านี้ก็กลายเป็นวิปัสสนาด้วยอำนาจของปัญญาพาให้เป็น ปัญญาพิจารณาตั้งแต่ ผม ขน เล็บ ฟัน แยก แยะออก แบ่งสัดส่วนในภูกาญเราที่มี ดิน น้ำ ลม ไฟ ภายในนี้มีแต่ของสกปรก โสมมทั้งนั้น

มนุษย์ไปอยู่ที่ไหนก็คือตัวมนุษย์เป็นตัวประกัน ออกมาด้วยความสกปรก ไปอยู่ที่ไหนก็ต้องได้ชะได้ล้างได้ซักได้ฟอกได้เช็ดได้ถูไปหมด คือตัวมนุษย์มันสกปรก ท่านจึงสอนตัวสกปรกนี้อย่าพากันยึดกันถือ รักจนลืมนื้อลืมตัว เกลียตจนลืมนื้อลืมตัว ใช้ไม่ได้ไม่ใช่ธรรม ให้พิจารณาสภาพเหล่านี้ด้วยจิตตภาวนา นีธรรมท่านให้เดินทางนี้ ให้เดินทางจิตตภาวนา สติเป็นสำคัญขอให้ตั้งให้ตรงกับธรรมบทใดก็ตาม ผู้ที่เริ่มต้นก็ให้เอาคำบริกรรมตั้งลงที่จิต เรียกว่างานของธรรม ได้แก่คำบริกรรม สติติดแนบ ๆ ก็เลสตัณหามันจะข้ามเมฆมาที่ไหน มันผ่านสติไปไม่ได้นะ สติกันไว้อยู่หมด

ขอให้สติดีเถอะเรื่องกิเลสตัณหามันจะเกิดขึ้นจากสังขาร สังขารคือความคิดปรุง ความคิดปรุงนี้ออกมาจากอวิชชาตันให้คิดให้ปรุง อยากคิดอยากปรุงอยากรู้อยากเห็นอย่างนั้นอย่างนี้ไม่หยุดไม่ถอย เพราะอวิชชาตันออกมา เอาสติบังคับเอาไว้ เราเคยคิดมาตั้งแต่วันตื่นนอนหรือตั้งแต่วันเกิดจนกระทั่งบัดนี้ไม่เห็นได้เรื่องได้ราวอะไร คิดตามกิเลสตัณหากี่มีแต่เอาไฟมาเผาตัวต่างหาก ที่นี้เราจะคิดด้วยอรรถด้วยธรรม คือพุทโธก็เป็นความคิดเพื่อพุทโธ สติตั้งลงไปปัจุบันนี้เรียกว่างานของธรรม ไม่ยอมให้มันคิด เอาสติติดแนบอยู่กับคำบริกรรม ไม่นานไม่กี่วัน จิตจะสงบเย็นลงไป ๆ เห็นผลแห่งการเอาจริงเอาจังของสตินี้ละ

กิเลสมันจะหนาแน่นขนาดไหนก็ตาม พันสติไปไม่ได้ บังคับกันไว้ เมื่อไม่ได้คิด กิเลสก็ไม่เกิด มันจะปรุงไม่ให้เป็น กิเลสไม่เกิด แต่ปรุงเรื่องพุทโธ ๆ เป็นงานของธรรม ปรุงได้วันยังค่ำ เอา ให้ปิดประตูช่องของความคิดความปรุงนั้นออก ไม่ให้มันคิด ปิดไว้ให้ดี เอา เปิดทางของพุทโธ หรือธัมโม หรือสังโฆ ก็ตาม สติติดแนบเข้าไปไว้ให้ดีไม่ให้มันคิด แล้วจิตจะสงบลง ๆ เย็น ๆ นี้เรียกว่าสมถธรรม พอสมถธรรมคือความสงบใจเกิดขึ้นแล้ว แรงภวานานี้ไม่ละไม่ลด แล้วสมาธิธรรมคือความแน่นหนามั่นคงของใจก็

เกิด พอสมาธิเกิดขึ้นแล้วเรียกว่าจิตอิมตัวอิมอารมณ์ ไม่อยากคิดอยากปรุงอยากรู้
อยากเห็นสิ่งนั้นสิ่งนี้

แต่ก่อนมันหิวโหยมากเพราะจิตหิวอาหาร พอได้อาหารคือสมถธรรมเข้าหัวใจ
เท่านั้นสงบเย็น ทีนี้ก็พาทำงานพิจารณาทางด้านสติปัญญา ให้มีความเฉลียวฉลาด
รอบคอบในธาตุชั้นของเขของเราทั่วแดนโลกธาตุด้วยปัญญา แยกธาตุแยกชั้นแบ่ง
สันแบ่งส่วนเข้าไป ดูให้มันชัดเจนทั้งเขาทั้งเราทั้งหญิงทั้งชายทั้งสัตว์และบุคคล มันเป็น
สภาพ ดิน น้ำ ลม ไฟ เหมือนกันหมด นี้เรียกว่าปัญญา เมื่อพิจารณาแยกแยะอย่างนี้
แล้ว ปัญญาจะมีความเฉลียวฉลาดรอบตัว และมีความแหลมคมคล่องแคล่วว่องไวไป
โดยลำดับลำดับ นี้เรียกว่าปัญญา เมื่อพิจารณาลงไปแล้วจะเห็นแจ้งในสิ่งนี้ แต่ก่อนอยู่
ด้วยกันตั้งแต่วันเกิดจนกระทั่งตาย มันก็แบกป่าช้าฝังนี้ตั้งแต่วันเกิดจนกระทั่งวันตาย
เป็นป่าช้าฝังตายไม่เกิดประโยชน์อะไร เราไม่ได้นำมาพิจารณา

ทีนี้เวลานำเหล่านี้มาพิจารณาแล้ว สิ่งเหล่านี้จะเกิดผลเกิดประโยชน์ ถอนกิเลส
ตัณหาที่เป็นเสี้ยนเป็นหนาม เป็นหอกเป็นหลาวที่แทงอยู่ในใจออกเป็นลำดับลำดับ
พิจารณาสิ่งเหล่านี้พิจารณาแล้วพิจารณาแล้ว ถึงขั้นปัญญาต้องใช้ปัญญา ให้เอาจริงเอา
จัง เวลาสติปัญญาทำงานมีความเห็นตื้นเขินเมื่ออย่า ให้อ่อนจิตเข้ามาสู่ความสงบคือ
สมาธิเสีย ในขณะที่จิตจะเข้ามาสู่สมาธินี้ อย่าไปกังวลกับทางด้านปัญญา ให้ปิดอกให้
หมดเวลานั้น จิตให้ทำหน้าที่เดียว เวลาเข้าสู่ความสงบบริกรรมคำใดที่จิตจะสงบ เอ้า
บริกรรมลงไป สติตั้งลงนั้น ไม่ต้องไปยุ่งกับปัญญา เรียกว่าเข้าพักจิตเป็นสมาธิ แล้วจิต
ใจจะมีกำลัง รื่นเริงบันเทิงภายในจิต

พอจิตมีกำลังแล้วออกทางด้านปัญญา พิจารณาธาตุชั้นที่เราเคยพิจารณา
แล้วไม่ต้องห่วงสมาธิ นี่ทำงานทางด้านปัญญาก้าวเดินทางด้านปัญญา จนกระทั่งปัญญา
มีความเห็นตื้นเขินเมื่ออย่าแล้วให้อ่อนเข้ามาสู่สมาธิ นี่เป็นการดำเนินด้วยความถูกต้อง
ต้องสม่ำเสมอ ท่านผู้ดำเนินอย่างนี้จะได้เห็นมรรคผลนิพพานขึ้นที่ใจของเรา ดีกว่าที่
เราไปคาดคิดมรรคผลอยู่ที่นั่น นิพพานอยู่ที่นี้ มันเป็นบ้ำกันไปหมดนะ มรรคผล
นิพพานแท้จริงอยู่ที่ไหน พระพุทธเจ้าสอนไว้แล้ว ธรรมหรือวินัยสอนลงตรงนี้ ให้
พิจารณาตามนี้ แล้วก็จะมีความรื่นเริงบันเทิงต่อไป จิตใจก็สว่างไสวขึ้นมา

ยิ่งพระเราได้อยู่ในสถานที่สะดวกสบายในป่าในเขาด้วยแล้ว มีงานอันเดียว งาน
ของพระมีการเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนา สำรวมระวังอยู่ด้วยศีลสังวร ศีลสังวรสำรวม
ในศีลให้ดี สมาธิสังวร สำรวมระวังอยู่ในจิตของตนอย่าให้มันฟุ้งซ่าน จากนั้นก็เป็นด้าน

ปัญญาไปโดยลำดับ เบิกกว้างออกนี้ละ มรรคผลนิพพานจะเบิกกว้างออกที่จิตใจ ซึ่งถูกกิเลสมันปิดบังหุ้มห่อเอาไว้มีติดปิดตาไปหมด เพราะกิเลสมันปิดตา ปัญญาทำลายกิเลสตัวมีติดปิดตานี้ ออก ก็สว่างแจ่มขึ้นมาสว่างกระจ่างแจ่มขึ้นมา เรื่องมรรคเรื่องผล จะเห็นชั้นที่ภายในใจของเรา ให้พากันพิจารณาอย่างนี้บรรดาพระลูกพระหลาน

เราก็จวนจะตายแล้วเป็นห่วงพระลูกพระหลานมาก อย่าไปยุ่งเหยิงวุ่นวายกับการก่อสร้างเรื่องนั้นเรื่องนี้ เรื่องการก่อสร้างไม่มีในครั้งพุทธกาล พระพุทธเจ้าทรงดำหนินะ มันมาเป็นอยู่นี้ทีในครั้งปัจจุบัน เป็นเทวทัตมันเคลือบมันแฝงเข้าไปในวัดในวา สร้างนั่นสร้างนี่ยุ่งนี่ยุ่งนี่ไปหมด งานที่ถูกต้องตั้งงามที่พระพุทธเจ้าประทานให้เรียบร้อยแล้ว นั่นคืองานอะไร งานเดินจงกรม งานนั่งสมาธิภาวนา นี่คือนิยามของธรรมเพื่อแก้กิเลสโดยแท้ ไม่มาสนใจ ให้พากันสนใจ งานเหล่านั้นเป็นเรื่องโลกไปเลย ตั้งแต่เราทำกระต๊อบเล็ก ๆ หรือที่ปักแคร่เล็ก ๆ เท่านั้น เราไปเที่ยวกรรมฐาน วันนี้ทำแคร่เล็ก ๆ ยังไม่เสร็จมันยังเป็นกังวล พิจารณาซิ เราทำแคร่เล็ก ๆ เท่านั้นไม่เสร็จยังเป็นกังวล จนกระทั่งแคร่เล็ก ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทีนี้ก็สะดวกเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนา

ยิ่งเราจะไปก่อสร้างมากมาย ไม่ใช่แค่ใช้แค่อะไร ประหนึ่งว่าเป็นหอปราสาทราชมนเทียรของพระเทวทัตที่อยู่กัน แล้วมาแข่งธรรม ธรรมเลยไม่มี มีตั้งแต่วัดตุ้ตมวัดเต้ตมวา มรรคผลนิพพานที่พระพุทธเจ้าประทานให้ สอนให้มันไม่ดูไม่เห็น เพราะมันไม่สนใจปฏิบัติภาวนา สนใจตั้งแต่ด้านวัตถุสร้างนั่นสร้างนี่ยุ่งเหยิงวุ่นวาย นี่ไม่ใช่ทางของศาสดา มีในตำรับตำรา พระองค์ไม่ทรงชมเชย ตั้งแต่เวลาสอนพระที่ออกไปเที่ยวกรรมฐาน ท่านสอน ออกไปให้หาที่สงบสงัด นั่นท่านสอนว่าอย่างนั้น

ไปที่ใดถ้ามีการก่อสร้าง วัดใดที่มีการก่อสร้าง นั่นแสดงว่าก่อสร้างจะมีอยู่บ้างไม่มากแต่ก็มี พระองค์จึงได้สอนไว้ว่า ถ้ามีการก่อสร้างอย่าเข้าไป ท่านบอกงั้นนะ ถ้าวัดใดมีการก่อสร้างอย่าเข้าไปในสถานที่นั้น อย่าไปพักที่ทางสามแพร่งสี่แพร่ง อย่าไปพักทางทำน้ำทางขึ้นทางลงของผู้คนหญิงชาย แม้ที่สุดต้นไม้ที่ทรงดอกทรงผล พวกแร้งพวกกาพวกนกทั้งหลายมากิน มันก็สร้างความวุ่นวายให้ อย่าไปอยู่ในสถานที่นั้น ให้ไปอยู่ในที่สงบบงบเงียบบำเพ็ญสมณธรรมให้ติดต่อกันเถิด แล้วมรรคผลนิพพานจะประกาศจำขึ้นภายในใจของผู้ต้องการมรรคผลนิพพาน ด้วยการปฏิบัติตนเพื่อความสงบร่มเย็นนั้นแล นั่น พระพุทธเจ้าสอนไว้อย่างนั้น

เดี๋ยวนี้มันขัดกันแล้วนะ ศาสนธรรมคืออะไรมันไม่มี ศาสนธรรมก็ต้องไปดูกฎ

วิหารศาลาโรงธรรม สิ่งก่อสร้างและสิ่งปรนปรือทั้งหลาย ดีไม่ดีมีลายคราม ประดับประดาตกแต่งสวยงามมากเหมือนบ้านี่พระหัวโล้น ๆ นะ มันเป็นอย่างนั้นละเดี๋ยวนี้ มันศาสนาที่ไหนอันนั้น มันเรื่องของเทวทัตแฝงเข้ามาในธรรม มาเหยียบย่ำทำลายธรรม ถือเป็นเรื่องโง่อำพู่ฟ้าเหนือธรรมไปเสียแล้วไม่รู้ตัว นี่ละมันน่าทุเรศนะ ธรรมพระพุทธรเจ้ามีอยู่สอนไว้ทุกแง่ทุกมุม ถ้าดูตามนี้แล้วจะไปทำได้ลงคอยังไงทำอย่างนั้น ถ้าไม่ฝืนพระพุทธรเจ้า

เพราะฉะนั้นพวกเราอย่าเป็นผู้มีงานมาก ท่านแสดงไว้ในกรณียเมตตาสูตรก็ยังไม่บอก ก็เห็นอยู่แล้ว ให้เป็นผู้มีธุระน้อยมีภาระน้อย ให้เป็นผู้เลี้ยงง่าย อย่าเป็นผู้มีทิฐิมานะ บอกรอนสอนง่าย แนะ ในกรณียเมตตาสูตรท่านก็สอนไว้อย่างนั้น ให้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติ อยู่ที่ไหนสติเป็นสำคัญ อย่าเพลอสติ ถ้าผู้ต้องการมรรคผลนิพพานเข้ามาครองในหัวใจแล้ว สติเป็นสำคัญมากที่สุด ไม่ว่าจะเคลื่อนไหวไปมาสติให้อยู่กับตัว ๆ สติสัมปชัญญะรู้รอบตัว สติจดจ่ออยู่กับคำบริกรรมเรียกว่าสติ จดจ่ออยู่ที่เดียวเรียกว่าสติ ถ้าออกไปจากทางร่างกายหน้าที่การงานเราทำอะไร ความรู้ตัวประจำอยู่ ๆ นั้นเรียกว่าสัมปชัญญะ ให้มีอยู่อย่างนี้ประจำตัว สำหรับพระเราจะสวยงามภายในจิตใจมาก อยู่ร่วมเย็นเป็นสุขภายในจิตใจ

ให้พากันตั้งอกตั้งใจบรรดาพระเจ้าพระสงฆ์ ซึ่งเวลานี้หดย่นเข้ามามากแล้วนะ พระมีเต็มบ้านเต็มเมือง จะหาพระกราบไหว้บูชาเป็นขวัญตาขวัญใจให้เป็นความสงบร่วมเย็นนี้ แทบจะไม่มีแล้วเวลานี้ นี่สอนทุกคนให้จำเอาไปปฏิบัติตัวเอง เราเป็นพระประเภทไหน เป็นพระเอาไฟไปเผาบ้านเผาเมือง กวนบ้านกวนเมืองด้วยการสร้างนั้นสร้างนี่นั่นหรือ หรือเป็นพระกวนกิเลสฆ่ากิเลสภายในจิตใจด้วยความเพียรของตน ให้เอาไปคิดให้ดีเรื่องนี้ ถ้าเป็นพระประเภทกวนกิเลสที่มันกวนใจของเรา สังหารกิเลสด้วยจิตตภาวนา นี่เรียกว่าพระที่ถูกต้องตั้งตามทางของศาสดา ให้นำธรรมอันนี้ไปปฏิบัติ

อย่าไปหาเกาในที่ไม่ค้นไปแข่งหมาขี้เรื้อนเขา หมาขี้เรื้อนเขาเกาถูกที่คัน พระเราหัวโล้น ๆ เกาตะโปนะ ถ้าไม่ได้ทำอยู่ไม่ได้มันคัน มันคันไม่คันมือ จิตใจมันคึกมันคะนอง ได้ทำอันนั้นไปบ้างทำอันนี้ไปบ้างเหมือนว่าแก้รำคาญ ความจริงมันเพิ่มรำคาญ ถ้าไม่ได้ทำอยู่ไม่ได้ นั่น ถ้าแก้รำคาญคือแก้กิเลสตัวมันแสดงความรำคาญนั้นซิ แก่ลงตรงนั้นด้วยธรรม ฟาดลงไปเหล่านี้จะสงบ เมื่อจิตนี้สงบแล้วอยู่ไหนสบายหมด ๆ เพียงแต่จิตเป็นสมาธิก็พอแล้วนักปฏิบัติเรา สมณะคือความสงบ แน่วแน่เข้าไปกว่านั้น

เป็นสมาธิแน่นหนามั่นคง เท่านั้นที่สงบสบาย อยู่ที่ไหนอยู่ได้ทั้งวันทั้งคืนไม่เดือดร้อน

จากนั้นก็ก้าวทางด้านวิปัสสนาคือปัญญา แยกธาตุแยกชั้นธ้อออกไป ที่นี้จิตใจ กระ้างแจ่งออกไป ก็เลสตัวไหนอยู่ที่ใด ๆ มุมใด ๆ มันตามรู้หมด.จิตถ้าออกทางด้าน ปัญญาแล้วจะตามรู้ตามเห็นกิเลสของตัวเองซึ่งเต็มอยู่ในหัวใจ แต่ก่อนไม่รู้ เป็นสมาธิก็ ไม่ใช่สมาธินี้จะถอดถอนกิเลสนะ สมาธินี้ดีอารมณ์ทั้งหลายให้ละล่อมเข้ามา เป็นจิตที่ อิมอารมณ์ เรียกว่าจิตเป็นสมาธิแน่นหนามั่นคง ให้เอาจิตดวงที่อิมอารมณ์นี้ออก พิจารณาทางด้านปัญญา มันจะทำหน้าที่การงานตามที่เราสั่ง จากนั้นก็จะรู้เห็นในสิ่ง ต่าง ๆ ขึ้นมา เรื่องธาตุเรื่องชั้นธ้อเรื่องอาการของจิต คิดมากคิดน้อยคิดดีคิดชั่วมันจะรู้ กันทันที ๆ แก้กันตก ๆ จนกระทั่งละเอียดลอสุด

สุดท้ายจิตปรุงขึ้นอะไรมันก็ออกจากจิตอวิชชา ๆ เกิดขึ้นดับไป ๆ ดับเกิดขึ้นดับไป ชั่วเกิดขึ้นดับไป เกิดจากจิตดับที่ใจ ตามเข้าไป ๆ ก็ไปถึงอวิชชา นี้ละเรียกสติปัญญาที่ แหลมคม สติปัญญามีหลายชั้น สติปัญญาอัตโนมัตินี้เป็นอีกชั้นหนึ่ง สติปัญญา อัตโนมัตินี้เรียกว่าก้าวหน้าแล้วไม่ถอย ฟุ้ง ๆ เลย จนก้าวเข้าสู่มหาสติมหาปัญญา ที่นี้ กิเลสตัวไหนคอยตั้งแต่จะพังทั้งนั้นละ ไม่มีกิเลสตัวใดจะมีความสามารถอาจหาญ เข้า มาต่อกรกับสติปัญญาอัตโนมัตินี้ และมหาสติมหาปัญญานี้ได้เลย สุดท้ายกิเลสก็พัง นั้น ละพังด้วยอำนาจมหาสติมหาปัญญานี้แล นั้นละครองธรรมครองที่นั้น มรรคผล นิพพานปรากฏขึ้นที่นั่นแหละ ไม่ได้ปรากฏที่ภูเขาเลากอที่ไหน ปรากฏขึ้นที่ความเพียร กับจิตที่พัวพันกันอยู่กับกิเลส ฟาดกิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้วไม่มีอะไรกังวล หมดทุกข์ โดยประการทั้งปวง คือจิตของท่านผู้บริสุทธิ์

เช่นจิตพระอรหันต์ ไม่มีคำว่าสมมุติ กิเลสเป็นตัวสมมุติ มีมากมีน้อยเสียดแทง อยู่นั่นแหละ พอกิเลสไม่ว่าส่วนไหนละเอียดขนาดไหนก็ตาม พังลงไปหมดแล้วไม่มี อะไรกังวล นั่นละท่านว่าบรมสุข ท่านผู้สิ้นกิเลสคือตัวสมมุติก่อนนั้นแล้ว เป็น จิตตวิมุตติไม่มีทุกข์เลย พระอรหันต์พระพุทธเจ้าไม่มีทุกข์ภายในจิตใจ จะมีก็มีอยู่ เพียงธาตุเพียงชั้นธ้อเจ็บไข้ได้ป่วยปวดหัวตัวร้อน เหล่านี้มีอยู่กับโลกทั่วไป เหมือนกัน กับโลกทั่วไปนั่นแล เพราะเป็นสมมุติด้วยกัน เป็นแต่ว่ามันเป็นก็ไม่เข้าไปเสียดแทงจิต ใจได้ รู่อยู่เพียงธาตุเพียงชั้นธ้อมันเป็นของมัน รักษากันไปรับผิดชอบกันไปพอถึงกาล เวลาเท่านั้น เอาพาอยู่พากินพาหลับนอนพาขับพาถ่ายไป เจ็บไข้ได้ป่วยก็รักษามัน ไปตามธรรมชาติที่จะรักษาได้ก็รักษาไป แต่หลักใหญ่จิตใจที่บริสุทธิ์แล้วไม่มีอะไรแล้ว รักษากันไปพอถึงกาลเวลา เมื่อจะไม่ไหวแล้วหรือสลัดปี้วะเดียวไปเลย นั่น

จิตของท่านผู้บริสุทธิ์แล้วท่านไม่ได้ห่วงใย ไม่มีอดีตอนาคต ปัจจุบันก็จำอยู่แล้ว จะไปหาอดีตอนาคตที่ไหน มันเป็นสมมุติทั้งนั้นอดีตก็อดีตก็ดี ปัจจุบันนี้ก็ เป็นสมมุติอีกอันหนึ่ง จำขึ้นมาแล้วเลยอดีตอนาคตปัจจุบัน เป็นวิมุตติหลุดพ้น นี่ละให้ ท่านทั้งหลายตั้งใจตั้งใจประพฤติปฏิบัติ มรรคผลนิพพานอยู่กับหัวใจของท่านทั้งหลายเอง เวลานี้จิตนี้กำลังเรียกร้องหาความช่วยเหลือจากเจ้าของ เพราะกิเลสตัณหา มันพัน พันมันบีบบีบไฟหัวใจนักปฏิบัติเราจนจะตายแล้วไม่รู้ตัว

จิตนั้นเรียกร้องหาความช่วยเหลือด้วยความพากเพียร เอ้า ตั้งลงไปสติ ความพากเพียรหนุนลงไป อย่าไปยุ่งกับสิ่งภายนอก โลกนี้เคยยุ่งกันมาแล้วไม่เห็นใครได้ ความวิเศษวิโสอะไรมาอดกัน ว่าคนนี้อยู่กับนั้นคนนั้นอยู่กับนี้ ยุ่งไปทั่วโลก ใครจะเอา ความสุขเบอร์หนึ่งขึ้นมาอดกันไม่มี ในสามแดนโลกธาตุไม่มี ไม่เหมือนผู้เสาะแสวงหา ธรรม พระพุทธเจ้าของเราเสาะแสวงหาธรรม ทรงบำเพ็ญอยู่ ๖ ปี สำเร็จเป็นพระพุทธ เจ้าจำขึ้นมา นี่ผู้อดความสุขให้โลกยกความสุขประกาศโลกให้เห็นทั่วถึงกัน จากนั้นก็ พระอรหันต์ทั้งหลาย ท่านถึงขั้นนี้แล้วประกาศขึ้นมา

นี่การหาความสุขซ้ำได้เจออย่างนี้แล้ว พวกที่หาความสุขด้วยกิเลสพาไปนั้นมีแต่ จมทั้งนั้น ๆ ผู้หาความสุขโดยความเป็นธรรมจำขึ้นมาได้ แล้วมีสิ้นสุดยุติ เรื่องทุกข์ไม่ ตามไปอีกได้เลย หหมด กิเลสนั้นตัวสร้างทุกข์ กิเลสขาดไปแล้วทุกข์ไม่มีในหัวใจท่าน จง พากันตั้งอกตั้งใจ ทุกๆคนประชาชนญาติโยม วันนี้มาว่าถือเป็นมงคลว่าวันเกิดหลวง ตาบัว หลวงตาบัวเรียนจบแล้วแหละ พุดให้ชัดๆ อย่างนี้เลย วันเกิดกับวันตายมันอยู่ใน ร่างกายอันเดียวกันนี้ เราเรียนจบหมดแล้วปล่อยวางโดยประการทั้งปวง

จะตายวันไหนเราก็ไม่เคยหนักใจเบาใจกับมัน มีชีวิตอยู่กับตายไปเสีย ถ้าตาม หลักธรรมชาติแล้วมีน้ำหนักเท่ากัน แต่นี่ที่ยกให้มีชีวิตอยู่มีน้ำหนักมากกว่าก็คือ เมื่อมี ชีวิตอยู่เราจะได้ทำประโยชน์ให้แก่โลก ดังที่ทำอยู่เวลานี้แหละ ถ้าคนตายแล้วทำอย่างนี้ ไม่ได้ มีชีวิตอยู่จึงได้ชวนชวยดังที่พาพี่น้องทั้งหลายดำเนินอยู่เวลานี้ ที่ช่วยชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ก็คือพี่น้องทั้งหลายนั่นเองทั่วประเทศไทย ต่างคนต่างช่วย เหลือกันด้วยการบริจาคทาน ทองคำ เงินสด ดอลลาร์ ทุกอย่างที่จะหนุนชาติไทย ศาสนาของเราให้ขึ้น นี่ก็ต่างคนต่างช่วยเหลือ

เวลามีชีวิตอยู่เราก็เป็นผู้แนะผู้บอก เป็นผู้นำพาพี่น้องทั้งหลายดำเนิน ก็เป็น การอุ้ม ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ของเราไปตลอดมาจนกระทั่งบัดนี้ วันนี้ก็เป็นวัน ที่ว่าวันเกิดวันตายของหลวงตาบัว หลวงตาบัวไม่ได้เป็นอารมณ์กับการเกิดการตายของ

ตัวเอง ยิ่งกว่าเป็นอารมณ์กับโลกสงสารที่กำลังได้รับความทุกข์ความทรมาน ดิ้นรนหาที่เกาะที่ยึดอยู่ อันนี้หนักมากนะ เราถึงได้อุตสาหะพยายามแนะนำสั่งสอน หาอุบายวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ทั้งหลายให้เบาลง ๆ เช่นงานช่วยชาตินี้ จตุปัจจัยไทยทานได้มามากน้อยเพียงไร เป็นได้มาเพื่อชาติทั้งนั้น เราไม่ได้มาเพื่อเรา ได้เท่าไรทองคำก็เข้าคลังหลวง ดอลลาร์เข้าคลังหลวงและออกช่วยเงินสด ส่วนเงินสดออกทั่วประเทศไทย

การก่อสร้างสงเคราะห์สงหาที่ราชการงานเมือง โรงพยาบาล ไปหมดเงินสดนี้ เราไม่ได้มาอยู่กับเงินสดนี้จะได้เท่าไรก็ตาม เราทำเพื่อโลกทั้งนั้น อُمَّชาติไทยของเรา เช่นอย่างวันนี้เป็นงานวันเกิดได้เงินเท่าไรทองคำเท่าไร นี่เพื่ออُمَّชาติทั้งนั้นไม่ได้เพื่ออُمَّเรา เราไม่อُمَّ เราพอตัวของเราอยู่แล้ว เราอُمَّชาติ ชาติกำลังย่อยยับอยู่เวลานี้ เพราะคนที่ครองชาติอยู่คือพวกเรา พวกเราเป็นยังไง พวกเราพวกนักฟุ้งเพื่อเห่อเหิม ลืมเนื้อลืมตัว การจับการจ่ายใช้สอยไม่รู้จักประมาณ อะไร ๆ ก็คว่าไปหมด เอ้า เอาเลย อะไรมาเอาเลย

อะไรก็ตามถ้าผ่านเข้ามาเมืองไทยนี้ ยังไงมันก็อยู่ในเงื้อมมือของเมืองไทย เมืองไทยเรานี้กำค่อมมันเลย มัดค่อมมันไว้เลย กำค่อมมันไว้ ไม่เห็นเมืองไทยไปได้ เอ้า ลินค้าจะออกมาจากเมืองนอกมาไหน เมืองไทยคว้ามับ นี่กำค่อมแล้วเข้าใจไหม กำค่อมสินค้า แล้วความจนก็มามัดคอเราก็มันก็ไม่ว่าตัว พวกชาติไทยของเราเป็นอย่างนั้น มันเคยเป็นมาตั้งแต่เดิม อยู่มาผาสูกเย็นใจ เวลากระทบกระทั่งเนื่องกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่ไม่คาดไม่ฝันจะเกิด มันเกิดขึ้นแล้ว ปรับตัวไม่ทัน นี่มันก็เสีย นี่ละเราเป็นหวังชาติ บ้านเมืองของเรา และหวังหัวใจพี่น้องทั้งหลายด้วย ทุกสิ่งทุกอย่างขอให้มีการประหยัด มัธยัสถ์ อย่าลืมเนื้อลืมตัว เขาว่าอะไร ๆ คว้ามับ ๆ ใช้ไม่ได้นะ ให้เอาธรรมเข้าไปจับกัน บ้างซิ จะได้รู้เนื้อรู้ตัว พวกกันไปปฏิบัติ แล้วให้มีศีลมีธรรม

เวลาจะหลับจะนอนก็ให้ไหว้พระเสียดก่อน อร์ห้ๆ สุวากุขาโต สุปุณฺณโน แล้วให้นั่งภาวนา ให้ทำความสงบใจสัก ๕ นาที เอาพุทโธหรือธรรมใดก็ได้ ที่เราถูกจริตจิตใจของเรา เอาสติจับไว้ตรงนั้น ในขณะที่ ๕ นาที ห้ามไม่ให้จิตคิดอย่างอื่น นอกจากคิดกับคำบริกรรมโดยมีสติติดแนบอยู่นั้นเท่านั้น เอาให้ได้ทุกวัน ๆ บังคับซิ เราจะหนีจากภัยทั้งหลายจากที่บีบบังคับ คือกิเลสนั้นนะ เราจะหนีด้วยธรรม ธรรมก็คือการภาวนานี้ จะพาหนีได้ เอ้าเอาลงจุดนี้ ๆ ให้ได้ทุกวันทุกเวลา ต่อไปก็ค่อยเคยชิน

บางรายจะเกิดความแปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมาภายในใจ แล้วเรื่องความอุตสาหะพยายามไม่ต้องบอก มันจะหมุนของมันไปเองพอได้เห็นผลแล้ว ให้พากันตั้งอก

ตั้งใจทุกผู้ทุกคนนะ บรรดาพี่น้องทั้งหลายเกิดมากับพุทธศาสนา เจอพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เลิศเลอแล้ว อย่าให้หลุดมือไปเสีย ตายเป็นโครงการดูอยู่เปล่าๆ เป็นซุงทั้งท่อนไม่เกิดประโยชน์อะไรนี้เรียกว่าเหลวไหลมาก หมดค่าหมาตราคาในชีวิตของคนทั้งคน เกิดขึ้นมาชีวิตมีอายุเท่าไรตายจมไปเลย ไม่ได้มีความดีติดเนื้อติดตัวไม่สมควรอย่างยิ่ง ต้องให้มีความดีงาม

การให้ทานรักษาศีลการเจริญเมตตาภาวนา เป็นสมบัติอันดีงามอย่างยิ่งของชาวพุทธเรา ขอให้ยึดเข้ามาครองใจ ให้มีอันนี้เป็นที่ยึดที่เกาะเวลาจะเป็นจะตายจะเกาะติดปั๊บๆ ถ้าไม่มีความดีงามมีแต่ความชั่ว ตั้งแต่ยังไม่ตายมันก็ทุกซ่มมันก็ร้อนอยู่แล้วร้อนใจพอตายไปแล้วก็ฝังเลย ยมบาลไม่ต้องมาต้อนรับละถึงแล้วนะ ให้พากันจำเอานะ วันนี้ก็เทศน์เพียงเท่านี้แหละว่าจะไม่ได้เทศน์มากมาย เทศน์ไปเทศน์มาก็รู้สึกเหน็ดเหนื่อยให้พากันจำ ทางฆราวาสก็เทศน์ สอนย่อๆ ให้ปฏิบัติเอา แล้วทางพระก็สอนทางด้านกรรมฐานให้ ก็เห็นว่าจะพอได้ประโยชน์ทั่วถึงกัน การแสดงธรรมวันนี้ก็เห็นว่าสมควรแก่ธาตุแก่ขันธแก่เวล่ำเวลา ขอความสวัสดีจงมีแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลายโดยทั่วกัน เทอญ

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz